GENERALINIO ADVOKATO
JÁN MAZÁK IŠVADA,
pateikta 2012 m. kovo 27 d.[1]

Sujungtos bylos C-553/10 P ir C-554/10 P

Europos Komisija (C-553/10 P),
Lagardère SCA (C-554/10 P)
prieš

Éditions Odile Jacob SAS

„Apeliacinis skundas — Konkurencija — Koncentracija — Leidyba prancūzų kalba — Sprendimo patvirtinti Wendel Investissement kaip perleidžiamo turto įgijėją panaikinimas — Įgaliotinio nepriklausomumo stokos reikšmingumas — Neteisingas faktinių aplinkybių aiškinimas — Pareigos motyvuoti pažeidimas“

1. Šiuos apeliacinius skundus Komisija (byla C-553/10 P) ir *Lagardère SCA* (byla C-554/10 P) pateikė dėl Bendrojo Teismo sprendimo *Éditions Jacob prieš Komisiją* [2]. Komisija ir *Lagardère* Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, kuriuo panaikintas 2004 m. liepos 30 d. Komisijos sprendimas D(2004) 203365 patvirtinti *Wendel Investissement SA* (toliau – *Wendel*) kaip perleidžiamo turto įgijėją (toliau – sprendimas dėl įgijėjos patvirtinimo), remiantis 2004 m. sausio 7 d. Komisijos sprendimu 2004/422/EB dėl koncentracijos paskelbimo suderinama su bendrąja rinka ir EEE susitarimo veikimu [3] (toliau – sprendimas leisti vykdyti koncentraciją su sąlygomis).

2. Panašu, kad tai buvo pirmas Komisijos sprendimo, kuriuo patvirtintas turto, parduodamo remiantis su koncentracijos procesu susijusiais įsipareigojimais, įgijėjas, panaikinimo atvejis. Bendrasis Teismas panaikino sprendimą dėl įgijėjos patvirtinimo remdamasis tuo, kad įgaliotinis galėjo būti nepakankamai nepriklausomas. Pirmiausia pažymėtina, kad leidimas vykdyti koncentraciją tik šalims prisiėmus tam tikrus įsipareigojimus yra pagrindinis Komisijos sprendimų priėmimo praktikos požymis, ir, antra, už priežiūrą atsakingi įgaliotiniai atlieka pagrindinį vaidmenį, siekdami užtikrinti, kad įsipareigojimai būtų sėkmingai įvykdyti [4].

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — 2010 m. rugsėjo 13 d. sprendimas, T-452/04, Rink. p. II-4713 (toliau – skundžiamas sprendimas).

3 — (Byla COMP/M.2978 – *Lagardère/Natexis/VUP*) (OL L 125, 2004, p. 54).

4 — Pavyzdžiui, žr. T. Hoehn „Merger remedies control – The role of the monitoring trustee in remedy cases“, Concurrences Nr. 2, 2007 (*Doctrines/Concentrations françaises: Suivi des engagements*), p. 37–38 (taip pat p. 29–36) ir M. De Valois Turk „The EC's revised Remedies Notice – the Trustee's Perspective“, ECLR Nr. 30(7), 2009, p. 332–339. Taip pat žr. L. Idot „Concentration et contrôle des engagements“, *Commentaires, Europe – Revue mensuelle LexisNexis Jurisclasseur*, 2010 m. lapkritis, p. 25–26.

I – **Bylos faktinės aplinkybės**

3. Gana sudėtingos šių apeliacine tvarka nagrinėjamų bylų faktinės aplinkybės išsamiai išdėstytos skundžiamo sprendimo 1–47 punktuose. Glaustai nurodysiu tik kelias reikšmingas faktines aplinkybes, tačiau norėdamas šioje išvadoje remtis smulkiau išdėstytomis faktinėmis aplinkybėmis tiesiog pateiksiu nuorodas į pirma nurodytą skundžiamo sprendimo dalį, kurios šioje išvadoje nebūtina labai išsamiai kartoti.

4. 2004 m. sausio 7 d. sprendimu leisti vykdyti koncentraciją su sąlygomis Komisija suteikė koncentracijos leidimą, kurią vykdydama *Lagardère SCA* (toliau – *Lagardère*) įgytų tam tikro *Vivendi Universal Publishing SA* (toliau – VUP), kuri tapo *Editis*, turto [5] kontrolę, jeigu laikytųsi kelių įsipareigojimų. Koncentracija, apie kurią pranešta, apėmė dviejų didžiausių prancūzų kalba rinkoje veikiančių leidybos bendrovių – *Hachette* ir VUP – veiklą. Šios dvi bendrovės buvo vienintelės bendrovės šioje rinkoje, galėjusios savarankiškai užsitikrinti plėtrą, nes užsiėmė ne vien leidyba, bet ir visa prekių pateikimo į rinką veikla (išleidimu į apyvartą ir platinimu), be to, joms priklausė populiarių kišeninių knygų kolekcijos. Atsižvelgdama į tai Komisija nustatė problemų, susijusių su dominuojančios padėties sukūrimu arba sustiprinimu 12-oje rinkų. Todėl pranešančioji šalis *Lagardère* pasiūlė tam tikrų konkurencijos gynimo priemonių: ji įsipareigojo parduoti visą *Editis* turtą (toliau – perleidžiamas turtas), išskyrus tam tikrą jo dalį.

5. 2004 m. sausio 7 d. sprendimo leisti vykdyti koncentraciją su sąlygomis II priede numatytos *Editis* turto dalies pardavimo sąlygos. Pirmiausia *Lagardère* įsipareigojimų 10 punkte įtvirtintos sąlygos, kurias turi įvykdyti pranešančiosios šalies pasirinktas nepriklausomas įgijėjas arba įgijėjai. O 14 punkte numatyta, kad pasirinktą įgijėją arba įgijėjus turi patvirtinti Komisija. Per *Lagardère* surengtą pardavimo procedūrą ieškovė pirmojoje instancijoje, leidykla *Éditions Odile Jacob SAS* (toliau – *Odile Jacob*), pareiškė pageidavimą įsigyti *Editis* perleidžiamą turtą. Tačiau galiausiai *Lagardère* paprašė Komisijos kaip šio turto įgijėją patvirtinti *Wendel*.

6. 2004 m. vasario 5 d. Komisija: i) paskyrė A. K. atskirų turto dalių valdytoju ir patvirtino 2004 m. sausio 30 d. pateiktą jo pareigybinės instrukcijos projektą; ir ii) paskyrė įgaliotine audito įmonę S., atstovaujamą jos vadovo B., ir patvirtino 2004 m. sausio 30 d. pateiktą jos įgaliojimų projektą (toliau – sprendimas dėl įgaliotinio). 2004 m. vasario 9 d. *Lagardère* paskyrė įmonę S. įgaliotine. 2004 m. liepos 5 d. įmonė S. pateikė Komisijai sutrumpintą ataskaitą, kurioje padarė išvadą, kad *Wendel* kandidatūra atitinka *Lagardère* įsipareigojimų 10 punkte nurodytus patvirtinimo kriterijus. 2004 m. liepos 30 d. sprendimu dėl įgijėjos patvirtinimo Komisija patvirtino *Wendel* kaip parduodamo turto įgijėją, remdamasi prie 2004 m. sausio 7 d. sprendimo leisti vykdyti koncentraciją su sąlygomis pridėtų įsipareigojimų 14 punktu.

5 — Konkrečiau kalbant, sprendimą perleisti dukterinės bendrovės VUP Europoje turimą leidyklos turtą (toliau – tikslinis turtas) priėmė *Vivendi Universal SA* (toliau – VU). *Lagardère* išreiškė pageidavimą įsigyti šį turtą. Tačiau nors VU pageidavo kuo greičiau perleisti tikslinį turtą ir gauti už jį pirkimo kainą, paaiškėjo, kad jos pageidavimas negali būti įgyvendintas, nes reikėjo gauti išankstinį kompetentingų konkurencijos institucijų leidimą parduoti šį turtą. Todėl *Lagardère* paprašė *Natexis Banques Populaires SA* (toliau – NBP) sudaryti šį sandorį už ją ir per vieną iš savo šiuo tikslu įsteigtų dukterinių įmonių įsigyti iš VUP tikslinį turtą, laikinai jį turėti ir vėliau, *Lagardère* gavus leidimą įsigyti šį turtą, jį jai parduoti. Tuomet *Investima 10 SAS* (toliau – *Investima 10*), visiškai kontroliuojama *Ecrinvest 4 SA* (toliau – *Ecrinvest 4*), kuri savo ruožtu yra 100 % kontroliuojama *Segex Sarl* (toliau – *Segex*), o ši yra visiškai kontroliuojama NBP, oficialiai įsipareigojo VUP nupirkti tikslinį turtą. Tą pačią dieną *Segex* ir *Ecrinvest 4* su *Lagardère* sudarė perleidimo sutartį, pagal kurią *Lagardère* suteikta teisė per *Ecrinvest 4* įsigyti visas *Investima 10* kapitalą sudarančias akcijas.

II – **Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas**

7. Odile Jacob Bendrajame Teisme pateikė ieškinį dėl sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo panaikinimo, kurį grindė keturiais pagrindais, susijusiais su tuo, kad Komisija: i) neįvykdė pareigos patikrinti galimus perleidžiamo turto įgijėjus; ii) patvirtino *Wendel* remdamasi ataskaita, kurią parengė įgaliotinis, neatitinkantis nepriklausomumo nuo *Editis*, *Lagardère* ir *Wendel* sąlygos; iii) pažeidė pareigą motyvuoti; ir iv) padarė akivaizdžią klaidą, kai vertino, ar *Wendel* kandidatūra atitinka perleidžiamo turto įgijėjams keliamas sąlygas, apibrėžtas *Lagardère* įsipareigojimų 10 punkto b papunktyje.

8. Kalbėdamas apie ketvirtąjį ieškinio pagrindą, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad 2002 m. gruodžio 20 d. audito įmonės S. vadovas B. buvo paskirtas tikslinio turto savininkės *Investima 10* valdybos nariu kaip nepriklausomas trečiasis asmuo[6]. Be to, Bendrasis Teismas nurodė, kad 2004 m. vasario 9 d. *Lagardère* tą pačią įmonę S. paskyrė įgaliotine, kuri pagal 2004 m. sausio 7 d. sprendimo II priede nurodytų įsipareigojimų 21 punkto g papunktį turėjo „rūpintis, kad [*Lagardère*] patenkinamai vykdytų“ įsipareigojimus perleisti perleidžiamą turtą, ir kuriai atlyginimą už šių funkcijų vykdymą mokėjo *Lagardère*. Todėl įmonė S. buvo paskirta įgaliotine, kaip numatyta *Lagardère* įsipareigojimų 15 punkte, ir jos vadovas B. vykdė su šiomis pareigomis susijusias funkcijas, nors buvo ir *Investima 10*, vėliau tapusios *Editis*, valdybos narys. Be to, nuo 2004 m. vasario 9 d., kai buvo paskirta įmonė S., iki 2004 m. kovo 25 d., kai *Editis* buvo pertvarkyta į supaprastintą akcinę bendrovę (*société par actions simplifiée*, toliau – SAS), B. vienu metu vykdė ir *Editis* valdybos nario, ir įgaliotinio funkcijas.

9. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes Bendrasis Teismas nurodė[7], kad galėjo kilti abejonių dėl neutralumo, kurį B. turėjo užtikrinti vykdydamas įgaliotinio pareigas. Todėl Bendrasis Teismas konstatavo, kad dėl aplinkybės, jog B. vykdė valdybos nario funkcijas, jis nebegalėjo visiškai nepriklausomai vykdyti nepriklausomo įgaliotinio pareigų. Bendrasis Teismas pažymėjo, kad todėl ataskaitą, kurioje vertinama *Wendel* kandidatūra įsigyti perleidžiamą turtą (kuri buvo nusiųsta Komisijai), parengė įgaliotinis, kuris neatitiko nepriklausomumo nuo *Editis* sąlygos. Be to, iš sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo 6 punkto buvo akivaizdu, kad jis visų pirma buvo grindžiamas įgaliotinio ataskaita, kuri, kaip nurodė Bendrasis Teismas, turėjo lemiamos įtakos šiam sprendimui. Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad įgaliotinio nepriklausomumo stoka buvo pažeidimas, dėl kurio sprendimas dėl įgijėjos patvirtinimo tapo neteisėtas. Todėl šis sprendimas turėjo būti panaikintas ir nebuvo būtina nagrinėti kitų ieškinio pagrindų, kuriais *Odile Jacob* grindė reikalavimus panaikinti sprendimą.

III – **Apeliaciniai skundai**

10. Byloje C-553/10 P pateiktą apeliacinį skundą Komisija grindžia trimis pagrindais. *Lagardère* pritaria Komisijos apeliaciniam skundui ir patvirtina jame nurodytus argumentus. Byloje C-554/10 P *Lagardère* nurodo du apeliacinio skundo pagrindus. Komisija taip pat iš esmės palaiko *Lagardère* apeliacinį skundą ir nurodo, kad jame išdėstyti argumentai yra labai panašūs į jos argumentus pirma nurodytoje byloje. Manau, kad, išskyrus pirmąjį byloje C-554/10 P pateikto apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su prieštaravimu dėl teisėtumo (jį atskirai nagrinėsiu šios išvados A dalyje), šie du apeliaciniai skundai ir juose nurodyti pagrindai yra tokie panašūs ir taip vienas kitą papildo, kad turėtų būti nagrinėjami kartu (B dalyje).

6 — 2002 m. gruodžio 19 d. *Ecrinvest 4* ir įmonės S. pasirašytos sutarties pirmoje pastraipoje numatyta, kad vykdydamas bendrovės įgaliotinio funkcijas B. turi veikti atsižvelgdamas į bendrovės *Investima 10* ir tikslinio turto interesus, konkrečiai kalbant, turi siekti išlaikyti šio turto gyvybingumą, ekonominę vertę ir konkurencingumą.

7 — Žr. šios išvados 21–24 punktus, kuriuose cituoju kai kurias skundžiamo sprendimo ištraukas.

A – *Byla C-554/10 P (pirmasis apeliacinio skundo pagrindas, susijęs su prieštaravimu dėl teisėtumo)*

11. Pirmuoju byloje C-554/10 P pateikto apeliacinio skundo pagrindu *Lagardère* kaltina Bendrąjį Teismą, kad šis padarė teisės klaidą, kai sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo panaikinimą pagrindė prieštaravimu dėl sprendimo dėl įgaliotinio teisėtumo. *Lagardère* teigia, kad reikia skirti pagrindą, susijusį su įgaliotinio nepriklausomumu, ir pagrindą, susijusį su sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo galiojimu. Ji nurodo, kad aplinkybė, jog *Odile Jacob* laiku nepateikė ieškinio dėl sprendimo dėl įgaliotinio, reiškia, kad vėliau, kai šis sprendimas tapo galutinis, ji nebegalėjo jo ginčyti.

12. *Lagardère* nurodo, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai kaip sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo pagrindą nurodė, kad įgaliotinė buvo paskirta neteisėtai, nes buvo preziumuojama, kad jos atstovas yra priklausomas nuo *Editis* ir kad dėl šio neteisėtumo sprendimas dėl įgijėjos patvirtinimo tapo neteisėtas. *Lagardère* teigia, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką [8] ieškinyje dėl sprendimo panaikinimo ieškovas negali remtis ankstesnio tokio paties pobūdžio akto neteisėtumu, jeigu jis galėjo tiesiogiai reikalauti panaikinti tokį aktą. Jeigu tai būtų leidžiama, būtų galima netiesiogiai ginčyti ankstesnius sprendimus, kurie nebuvo užginčyti per SESV 263 straipsnyje numatytą ieškinio senaties terminą, ir taip šį terminą apeiti. Iš tiesų išdėstytais argumentais Bendrasis Teismas ginčijo įgaliotinio paskyrimą (tai yra atskiras sprendimas), pateikdamas prieštaravimą dėl sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo teisėtumo. Bendrasis Teismas tiesiogiai neginčijo pagrindų, kuriais remiantis buvo priimtas sprendimas dėl įgijėjos patvirtinimo, tačiau ginčijo pagrindus, kuriais remiantis prieš priimant sprendimą dėl įgijėjos patvirtinimo buvo paskirtas įgaliotinis.

13. Apie sprendimą dėl įgaliotinio šalims pranešta 2005 m. vasario 15 d. – nuo šios dienos prasidėjo neigiamas sprendimo poveikis *Odile Jacob* ir atsirado galimybė jį užginčyti pagal SESV 263 straipsnį. Taigi, reikėjo per numatytą laikotarpį jį užginčyti atskiru ieškiniu, o ne ieškiniu, kuriuo užginčytas sprendimas dėl įgijėjos patvirtinimo. Todėl Bendrasis Teismas negalėjo pagrįstai remtis įgaliotinio paskyrimo neteisėtumu, kad panaikintų galutinį sprendimą dėl įgijėjos patvirtinimo.

14. Wendel visiškai pritaria *Lagardère* argumentams. Tačiau Komisija jiems nepritaria.

15. Per posėdį atsakydama į Teisingumo Teismo aiškiai suformuluotą klausimą Komisija pripažino, kad nusprendė įstojimo į bylą paaiškinime oficialiai nepalaikyti šio *Lagardère* apeliacinio skundo pagrindo. Komisija mano, kad viena iš teismų praktikos, kuria remiasi *Lagardère*, taikymo sąlygų yra aplinkybė, kad ieškovė pirmojoje instancijoje, t. y. *Odile Jacob*, būtų galėjusi turėti teisinį interesą pateikti ieškinį dėl sprendimo dėl įgaliotinio ir taip būtų galėjusi pateikti priimtiną ieškinį dėl šio sprendimo. Komisija pripažino, kad ji nebuvo tikra dėl to, ar *Odile Jacob* iš tiesų turėjo tokį teisinį interesą pateikti ieškinį, todėl nusprendė palikti šį klausimą spręsti Teisingumo Teismui.

16. Manau, pakanka pasakyti, kad sprendimas dėl įgaliotinio turėtų būti laikomas *ne* izoliuotu sprendimu, o vienu iš aktų, kuriais buvo sudarytos sąlygos priimti sprendimą dėl įgijėjos patvirtinimo, kuriuo *Wendel* buvo patvirtinta kaip perleidžiamo turto įgijėja. Iš tiesų iš teismų praktikos [9] matyti, kad kai vykdomos sudėtingos procedūros, sudarytos iš kelių savarankiškų aktų, negalima reikalauti, kad suinteresuotieji asmenys pareikštų tiek ieškinių, kiek yra priimta jiems nenaudingų aktų. Be to, ieškinys, kuriuo aiškiai ginčijama priemonė, kartu su kitomis priemonėmis sudaranti bendrą visumą, turi būti laikomas nukreiptu, kiek būtina, ir prieš kitas tą visumą sudarančias priemones. Šiuo aspektu ieškinys, formaliai pareikštas dėl akto, kuris yra vienas iš bendrą visumą sudarančių aktų, turi būti laikomas pareikštu, kiek būtina, ir dėl kitų tokių aktų.

8 — Visų pirma 1995 m. birželio 29 d. Sprendimas *Ispanija prieš Komisiją*, C-135/93, Rink. p. I-1651; 1984 m. vasario 16 d. Sprendimas *Boël ir Fabrique de fer de Maubeuge prieš Komisiją*, 76/83, Rink. p. 859 ir 1983 m. spalio 19 d. Sprendimas *Usinor prieš Komisiją*, 265/82, Rink. p. 3105.

9 — Žr., be kita ko, 1967 m. kovo 2 d. Sprendimo *Simet ir Feram prieš High Authority*, sujungtos bylos 25/65 ir 26/65, Rink. p. 33, 39 punktą ir 1965 m. kovo 31 d. Sprendimo *Ley prieš Komisiją*, sujungtos bylos 12/64 ir 29/64, Rink. p. 107, 14 punktą.

17. Bet kuriuo atveju apie sprendimą dėl įgaliotinio *Odile Jacob* buvo pranešta jos prašymu tik 2005 m. vasario 17 d., o ieškinį dėl sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo, kuriuo *Wendel* buvo patvirtinta kaip įgijėja, panaikinimo ji buvo pareiškusi 2004 m. lapkričio 8 dieną. Tuo ieškiniu *Odile Jacob* jau užginčijo pritarimo įgaliotinio kandidatūrai sąlygas ir tokio pritarimo pasekmes sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo, kuriuo *Wendel* buvo patvirtinta kaip įgijėja, galiojimui. Todėl nebūtų buvę prasmės ir būtinybės pareikšti papildomą ieškinį, nes pagal teismų praktiką [10] *Odile Jacob* bet kuriuo atveju turėjo teisę ginčyti ankstesnio akto (sprendimo dėl įgaliotinio) teisėtumą ieškiniu dėl vėlesnio akto (sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo), kuris jai turi tiesioginį neigiamą poveikį.

18. Todėl pirmasis *Lagardère* apeliacinio skundo, pateikto byloje C-554/10 P, pagrindas turi būti atmestas.

B – *Bylos C-553/10 P ir C-554/10 P (antrasis apeliacinio skundo pagrindas, susijęs su sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo panaikinimo pagrindimu)*

1. Byla C-553/10 P (pirmasis apeliacinio skundo pagrindas, susijęs su galimos įgaliotinio nepriklausomumo nuo *Editis* stokos pasekmių įgaliotinio pareigoms *Wendel* neįvertinimu) ir byla C-554/10 P (apeliacinio skundo antrojo pagrindo pirma ir ketvirta dalys)

19. Komisija, nurodydama pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą, ir *Lagardère*, nurodydama antrąjį apeliacinio skundo pagrindą (pirma ir ketvirta dalys), iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes neišnagrinėjo galimos įgaliotinio nepriklausomumo nuo *Editis* stokos pasekmių įgaliotinio pareigoms *Wendel*.

20. Pirmiausia reikėtų išnagrinėti atitinkamus skundžiamo sprendimo punktus. Bendrasis Teismas nurodė: „kadangi B., skiriant jo vadovaujamą [įmonę S.] įgaliotine, buvo *Investima 10*, per tą laiką tapusios *Editis*, valdybos narys ir vėliau tuo pačiu metu vykdė valdybos nario funkcijas ir įgaliotinio užduotį, kurią jam buvo pavedusi [įmonė S.], jį siejo priklausomybės santykiai su *Editis*, galėję sukelti abejonių dėl jo neutralumo, kurį jis turėjo užtikrinti vykdydamas šią užduotį“ (skundžiamo sprendimo 94 punktas).

21. Bendrasis Teismas padarė išvadą, jog „dėl aplinkybės, kad nuo 2002 m. gruodžio 20 d. iki 2004 m. kovo 25 d. B. vykdė vadovaujančio organo nario funkcijas bendrovėje *Investima 10*, tapusioje *Editis*, kurių interesais jis įsipareigojo eidamas savo pareigas veikti vadovaudamasis „rūpestingo [tikslinio] turto valdymo principais“, jis nebegalėjo visiškai nepriklausomai atlikti nepriklausomo įgaliotinio užduočių, numatytų *Lagardère* įsipareigojimų 15 punkte“ (skundžiamo sprendimo 104–106 punktai).

22. Todėl Bendrasis Teismas konstatavo, kad „*Wendel* kandidatūros įsigyti perleidžiamą turtą įvertinimo ataskaitą, kuria remiantis priimtas <...> sprendimas [dėl įgijėjos patvirtinimo], parengė įgaliotinis, kuris neatitiko nepriklausomumo nuo *Editis* sąlygos, reikalaujamos pagal 2004 m. sausio 7 d. sprendimo II priede suformuluotų *Lagardère* įsipareigojimų 15 punktą“ (skundžiamo sprendimo 107 punktas).

23. Bendrasis Teismas pridūrė, kad „dėl šios ataskaitos poveikio <...> sprendimo [dėl įgijėjos patvirtinimo] turiniui reikia pažymėti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 5 punkto, [įmonė S], kaip [įgaliotinė], buvo paprašyta pateikti Komisijai ataskaitą, kurioje *Wendel* būtų įvertinta kaip perleidžiamo turto [įgijėja], atsižvelgiant į patvirtinimo kriterijus, nustatytus prie 2004 m. sausio 7 d. [sprendimo] pridėtų *Lagardère* įsipareigojimų 10 punkte“ (skundžiamo sprendimo 108 punktas).

10 — 1965 m. balandžio 7 d. Sprendimas *Alfieri prieš Parlamentą*, 35/64, Rink. p. 261, p. 337 ir 1965 m. liepos 14 d. Sprendimas *Alvino ir kt. prieš Komisiją*, sujungtos bylos 18/64 ir 19/64, Rink. p. 789, (p. 797).

24. Pirmiausia manau, kad Teisingumo Teismas apeliacinėje instancijoje neturi ginčyti Bendrojo Teismo atliktos įgaliotinio nepriklausomumo stokos šioje byloje analizės.

25. Be to, *Odile Jacob* teigia, kad Bendrojo Teismo nereikėtų kritikuoti už tai, kad jis rėmėsi Prancūzijos teise, konkrečiau kalbant, jos Prekybos kodeksu, kad patikrintų, ar patikėtinio vykdytos *Editis* valdybos nario funkcijos buvo suderinamos su nepriklausomumo nuo šios bendrovės reikalavimu, nes jis tiesiog taikė *lex societatis* ir principą, pagal kurį remiantis tarptautinės privatinės teisės, be kita ko, ir reglamento „Roma I“ [11], principais nustatoma bendrovėms taikytina teisė. Kad ir kaip būtų, manau, kad šiame apeliaciniame skunde keliamas klausimas, ar įgaliotinis, ypač jo nepriklausomumas, yra nacionalinio lygmens, ar Europos lygmens sąvoka. Manau, kad akivaizdu, jog teisingas yra pastarasis atsakymas, nes įgaliotinio nepriklausomumo sąlyga (įtvirtinta 2004 m. sausio 7 d. sprendimo II priede pateiktų įsipareigojimų 15 punkte) turėtų būti vienodai aiškinama ir vertinama visoje Europos Sąjungoje.

26. Todėl sutinku su *Wendel* ir Komisija, kad priimdamas sprendimą dėl nepriklausomumo sąlygos Bendrasis Teismas veikiau turėjo remtis 2001 m. Komisijos pranešimu dėl konkurencijos gynimo priemonių [12] ir 2003 m. Komisijos gerosios praktikos gairėmis: įsipareigojimų perleisti dalį verslo ir įgaliotinio įgaliojimų pavyzdiniais tekstais [13]. Iš tiesų pagal įsipareigojimų perleisti dalį verslo susijungimo atvejais gerosios praktikos gaires (žr. 40 punktą) arba pagal pačius pavyzdinius tekstus, t. y. pavyzdinius įsipareigojimus perleisti dalį verslo ir pavyzdinius įgaliotinio įgaliojimus (žr. atitinkamai 17 ir 20 punktus), nėra reikalaujama, kad įgaliotinis būtų nepriklausomas nuo tikslinės įmonės, t. y. *Editis*. Galiausiai Komisijos išleistuose pavyzdiniuose įgaliotinio įgaliojimuose aiškiai pripažįstama, kad įgaliotinis gali būti tikslinės įmonės valdybos narys, jeigu tai būtina, kad jis galėtų vykdyti savo funkcijas. Atsižvelgiant į Gerosios praktikos gaires, taip pat aiškiai darytina išvada, kad už priežiūrą atsakingas įgaliotinis ir už pardavimą atsakingas įgaliotinis gali būti tas pats asmuo (žr. 35 punktą), ir tikrai tai dažnai gali būti logiška, ypač dėl už priežiūrą atsakingo įgaliotinio jau turimų žinių.

27. Be to, būtina atkreipti dėmesį į tai, kad Komisija pirmojoje instancijoje nurodė, jog su nepriklausomumo stoka susijęs argumentas buvo nepagrįstas, nes *Odile Jacob* neįrodė, kad dėl šio galimo pažeidimo įgaliotinis parengė ataskaitą, kuri buvo neobjektyvi ir todėl galėjo suklaidinti Komisiją, kai ši sprendė įgijėjos patvirtinimo klausimą.

28. Skundžiamo sprendimo 80 punkte Bendrasis Teismas nurodė pirma išdėstytą argumentą, tačiau visiškai į jį neatsakė ir nenagrinėjo šio klausimo.

29. Bendrasis Teismas 107 punkte tepadarė išvadą, kad įgaliotinis „neatitiko nepriklausomumo nuo *Editis* sąlygos“. Jis neanalizavo, kokį poveikį ši nepriklausomumo stoka galėjo turėti įgaliotinio atliktam *Wendel* kandidatūros įsigyti *Editis* turtą vertinimui (kuris buvo sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo tikslas) ir ar dėl tos priežasties ataskaita galėjo būti rengiama šališkai ir suklaidinti Komisiją.

11 — 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008, p. 6).

12 — Komisijos pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių, priimtinų pagal Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 4064/89 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 447/98 (OL C 68, 2001, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 89; toliau – 2001 m. Pranešimas dėl konkurencijos gynimo priemonių), 56 punktas. 1989 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 4064/89 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 395, 1989, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 31), pakeistas 1997 m. birželio 30 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1310/97 (OL L 180, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 164).

13 — Paskelbti Komisijos tinklavietėje: http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/note.pdf, 17 punktas. Taip pat žr. bendrąją tinklavietę http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/divestiture.html

30. Taigi, sutinku su Komisija, kad Bendrasis Teismas ne tik pažeidė pareigą motyvuoti, bet ir nesilaikė teismų praktikos, pagal kurią už kandidatūros [14] vertinimą atsakingo asmens nepriklausomumo stoka neturi teisinės reikšmės, jeigu nenustatyta, kad atlikdamas vertinimą toks asmuo atsižvelgė į kokį nors interesą, nesusijusį su tinkamu jo pareigų vykdymu [15].

31. Todėl Bendrasis Teismas nenagrinėjo, ar tai, kad įgaliotinis nebuvo pakankamai nepriklausomas nuo *Editis*, galėjo turėti įtakos įgaliotinio ataskaitos turinio objektyvumui ir *Wendel* kandidatūros įsigyti turtą vertinimui. Darytina išvada, kad Bendrasis Teismas panaikino nagrinėjamą sprendimą remdamasis netinkamu ieškinio pagrindu.

32. Iš tiesų manau, kad net jeigu būtų nustatyta, jog įgaliotinis nebuvo pakankamai nepriklausomas, Bendrasis Teismas vis tiek turėjo konkrečiai nustatyti, kokią įtaką tokia nepriklausomumo stoka galėjo turėti įgaliotinio gebėjimui įvertinti *Wendel* kandidatūrą, atsižvelgiant į *Lagardère* įsipareigojimų 10 punkte nurodytus patvirtinimo kriterijus.

33. Odile Jacob pateikti argumentai iš esmės grindžiami auditorių ir apskaitininkų apibrėžtimi [16] ir 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacija dėl teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių nepriklausomumo Europos Sąjungoje: pagrindinių principų rinkiniu [17].

34. Tačiau manau, kad šie argumentai nepadeda pagrįsti jos pozicijos. Pakanka pasakyti, kad tokiais argumentais negalima pateisinti netinkamo požiūrio, kuriuo vadovaujamasi skundžiamame sprendime. Iš tiesų jie nepakeičia aplinkybės, kad Bendrasis Teismas vis tiek turėjo išanalizuoti konkrečias nepriklausomumo stokos pasekmes įgaliotinio funkcijų vykdymui.

35. Mano manymu, daug reikšmingesnė ir informatyvesnė yra teismų praktika, susijusi su teisės aktuose numatytomis Europos Sąjungos pareigūnų atliekamomis pareigomis: dalykiniai pareigūno ir trečiojo asmens santykiai patys savaime nekelia abejonių dėl tokio pareigūno nepriklausomumo, net jeigu jam tenka išdėstyti savo nuomonę su tokiu trečiuoju asmeniu susijusiu klausimu, konkrečiai kalbant, jį vertinti. Vien abstrakčios pareigūno interesų konflikto rizikos nepakanka, kad būtų galima nustatyti teisės aktuose numatytų pareigų pažeidimą, jeigu nėra „konkrečių faktinių aplinkybių, kuriomis galima pagrįsti išvadą, kad vertintojas konkrečiais veiksmais pažeidė jam nustatytas nešališkumo ir sąžiningumo pareigas“ [18].

36. Kaip nurodė *Lagardère*, toks vertinimas (siekiant konkrečiai nustatyti, ar nepriklausomumo stoka galėjo turėti įtakos įgaliotinio gebėjimui įvertinti *Wendel* kandidatūrą) buvo būtinas ir atsižvelgiant į teismų praktiką, pagal kurią sprendimą galima panaikinti tik jeigu įrodoma, kad jeigu nebūtų buvę tariamų pažeidimų, galėjo būti priimtas kitoks sprendimas. Kitaip tariant, net jeigu būtų buvę nustatyta, kad įgaliotinis buvo paskirtas netinkamai, Bendrasis Teismas turėjo įrodyti, kad jeigu to

14 — Nemanau, kad šiuo atveju yra skirtumas, ar asmuo yra fizinis, ar juridinis.

15 — Žr., be kita ko, 2002 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Willeme prieš Komisiją*, T-89/01, Rink. p. I-A-153 ir II-803, 72 punktą ir 2005 m. vasario 3 d. Sprendimo *Mancini prieš Komisiją*, T-137/03, Rink. p. I-A-7 ir II-27, 36 punktą.

16 — 1984 m. balandžio 10 d. Aštuntoji Tarybos direktyva, grindžiama [EB] 54 straipsnio 3 dalies g punktu dėl asmenų, atsakingų už įstatymu numatyto apskaitos dokumentų audito atlikimą, patvirtinimo (OL L 126, 1984, p. 20; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 75), panaikinta 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičiančia Tarybos direktyvas 78/660/EEB <...> (OL L 157, 2006, p. 87). *Odile Jacob* teigia, kad pagal Aštuntąją direktyvą nustatyti tokių asmenų nepriklausomumo kriterijus turėjo pačios valstybės narės.

17 — (OL L 191, 2002, p. 22). *Odile Jacob* teigia, kad šioje rekomendacijoje pabrėžiama, jog skirtingų valstybių narių teisės aktai skiriasi ir turi būti vertinamas „tiek vidinis, tiek išorinis“ nepriklausomumas. Be to, joje nurodyta, kad teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus nepriklausomumas gali nukentėti dėl bet kokių tokio auditoriaus ir jo kliento finansinių, verslo, darbo arba kitokių santykių ir kad iš esmės turėtų būti draudžiama užimti įmonės valdymo organo nario pareigas.

18 — 2005 m. liepos 12 d. Sprendimo *De Bry prieš Komisiją*, T-157/04, Rink. p. I-A-199, II-901, 36–38 punktai.

pažeidimo nebūtų buvę, sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo turinys būtų buvęs kitoks [19]. Pavyzdžiui, Sprendime *HFB ir kt. prieš Komisiją* [20] Bendrasis Teismas konstatavo, kad jeigu darytume prielaidą, jog Komisijos pareigūnai pažeidė nuostatas, kuriomis reglamentuojamas įsipareigojimas saugoti profesinę paslaptį, ir todėl jiems tenka atsakomybė už konfidencialios informacijos, naudotos per administracinį procesą, kuris buvo pradėtas dėl ES konkurencijos teisės nuostatų pažeidimo, atskleidimą, tai bet kuriuo atveju neturėtų įtakos sprendimo teisėtumui, nes *neįrodyta, kad šis sprendimas iš tiesų nebūtų buvęs priimtas arba būtų buvęs kitoks*, jeigu nebūtų buvę padaryti ginčijami pareiškimai. Akivaizdu, kad šia taisykle sudaroma galimybė užtikrinti proporcingumo principo laikymąsi. Kaip pažymi *Wendel* ir Komisija, yra būtina atlikti pirma nurodytą vertinimą (išskirta kursyvu), nes taip sudaromos sąlygos pasiekti teisingą pusiausvyrą tarp teisės nuostatų bei procesinių taisyklių laikymosi užtikrinimo ir teisinio saugumo bei teisėtų lūkesčių apsaugos.

37. Pavyzdžiui, Sprendime *Vokietija prieš Komisiją* [21] dėl valstybės pagalbos Teisingumo Teismas konstatavo, kad Vokietijos (Komisijos sprendimo, kuriuo buvo nustatyta, jog pagalba yra nesuderinama su bendrąja rinka, adresatės) teisės į gynybą buvo pažeistos, ir padarė išvadą, jog argumentas dėl teisių į gynybą nebuvo tinkamas, kad juo remiantis būtų panaikintas ginčijamas sprendimas, nes Vokietijos vyriausybei per procesą Teisingumo Teisme nepavyko nurodyti nė vienos faktinės arba teisinės aplinkybės, dėl kurios (jeigu ji būtų buvusi atskleista Vokietijos vyriausybei) Komisija būtų priėmusi kitokį sprendimą. Sprendime *Schneider Electric prieš Komisiją* [22] Bendrasis Teismas konstatavo, kad buvo pažeistos teisės į gynybą, nuodugniai įvertino to pažeidimo faktinį ryšį su sprendimu ir tik tada padarė išvadą, kad sprendimą reikia panaikinti. Kaip nurodė Komisija, tik padaręs išvadą, kad ginčijamas sprendimas būtų galėjęs būti kitoks (konkrečiai kalbant, ieškovė būtų galėjusi pateikti pasiūlymų dėl turto perleidimo, į kuriuos atsižvelgiant galėjo būti priimtas sprendimas dėl patvirtinimo), Bendrasis Teismas nusprendė, kad dėl teisių į gynybą pažeidimo sprendimas turėtų būti panaikintas. Galiausiai egzistuoja teismų praktika [23], kurioje nurodyta, kad nagrinėjant ieškinį dėl panaikinimo negalima remtis akivaizdžia vertinimo klaida ir jos nepakaktų pateisinti ginčijamo sprendimo panaikinimą, jeigu konkrečiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios toje byloje, ji nebūtų galėjusi turėti lemiamos įtakos rezultatui.

38. Kaip nurodyta Sprendime *Honeywell prieš Komisiją* [24], su koncentracija susijusiose bylose, „kadangi Komisijos sprendimo rezoliucinė dalis pagrįsta keliomis argumentų grupėmis, iš kurių kiekvienos pakanka pagrįsti šią rezoliucinę dalį, šį aktą iš esmės reiktų panaikinti nebent tuo atveju, jei kiekviena iš šių argumentų grupių būtų neteisėta. Remiantis šia prielaida klaidos arba kito pažeidimo, kuris darytų poveikį tik vienai argumentų grupei, nepakanka siekiant pateisinti ginčijamo sprendimo panaikinimą, nes jis negali daryti lemiamos įtakos institucijos suformuluotai rezoliucinei daliai. Jei ieškovė savo ieškinyje dėl panaikinimo neginčija argumentų grupės, kurios pakanka pagrįsti akto rezoliucinę dalį, šią argumentų grupę, taip pat ir ja grindžiamą aktą jos atžvilgiu reikia laikyti teisėtais ir patvirtintais. <...> Ši taisyklė ypač taikoma sprendimams koncentracijų kontrolės srityje“. Galiausiai Sprendime *Falck ir Acciaierie de Bolzano prieš Komisiją* [25] Teisingumo Teismas pažymėjo, kad „su tuo susijusios teisės klaidos, padarytos ginčijamame Komisijos sprendime ir ginčijamame [Bendrojo Teismo] sprendime, negali turėti įtakos jų galiojimui. Net jeigu nebūtų padaryta tokių teisės klaidų,

19 — Šiuo klausimu žr. 1980 m. liepos 10 d. Sprendimo *Distillers Company prieš Komisiją*, 30/78, Rink. p. 2229, 26 punktą; 1980 m. spalio 29 d. Sprendimo *van Landewyck ir kt. prieš Komisiją*, sujungtos bylos 209/78-215/78 ir 218/78, Rink. p. 3125, 47 punktą; 1990 m. kovo 21 d. Sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, *„Tubemeuse“*, C-142/87, Rink. p. I-959, 48 punktą; 2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *Thyssen Stahl prieš Komisiją*, C-194/99 P, Rink. p. I-10821, 31 punktą; 2007 m. rugsėjo 24 d. nutarties byloje *Torres prieš VRDT ir Bodegas Muga*, C-405/06 P, 29 punktą; 2007 m. sausio 25 d. Sprendimo *Dalmine prieš Komisiją*, C-407/04 P, Rink. p. I-829, 70 punktą ir 2009 m. spalio 1 d. Sprendimo *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware prieš Komisiją*, C-141/08 P, Rink. p. I-9147, 81 punktą.

20 — Žr. 2002 m. kovo 20 d. sprendimo, T-9/99, Rink. p. II-1487, 370 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką.

21 — 2000 m. spalio 5 d. sprendimo, C-288/96, Rink. p. I-8237, 101 ir paskesni punktai.

22 — 2002 m. spalio 22 d. sprendimo, T-310/01, Rink. p. II-4071, 457–460 punktai.

23 — 2007 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *UFEX ir kt. prieš Komisiją*, T-60/05, Rink. p. II-3397, 77 punktas; šiuo klausimu žr. 2002 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Graphischer Maschinenbau prieš Komisiją*, T-126/99, Rink. p. II-2427, 48 ir 49 punktus.

24 — 2005 m. gruodžio 14 d. sprendimo, T-209/01, Rink. p. II-5527, 48–50 punktai. Taip pat žr. 2005 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *General Electric prieš Komisiją*, T-210/01, Rink. p. II-5575, 42–45, 48 ir 734 punktus.

25 — 2002 m. rugsėjo 24 d. sprendimo, sujungtos bylos C-74/00 P ir C-75/00 P, Rink. p. I-7869, 122 punktas.

ginčijamo Komisijos sprendimo rezoliucinė dalis, kiek ji yra susijusi su nagrinėjamos pagalbos suderinamumu su bendrąja rinka, būtų buvusi tokia pati ir [Bendrasis Teismas] būtų privalėjęs bet kuriuo atveju patvirtinti tą sprendimą šiuo požiūriu. Todėl apeliacinio skundo pagrindas, susijęs su teisės klaida, padaryta parenkant galiojančias taisykles, turi būti atmestas“.

39. Tai, kas išdėstyta, reikia palyginti su skundžiamu sprendimu. Kaip pažymėjo *Wendel*, Bendrasis Teismas tiesiog neatliko būtino vertinimo. Jis neįrodė, kad *Editis* ir įgaliotinės atstovo sąsaja būtų galėjusi turėti įtakos ataskaitos, kurioje įvertinta *Wendel* kandidatūra, turiniui. Įgaliotinio užduotis buvo patikrinti, ar *Wendel* yra perspektyvus ūkio subjektas, kuris gali išlaikyti arba plėtoti veiksmingą konkurenciją ir turi ekonominę paskatą taip elgtis. Todėl *prima facie* atrodytų, kad įgaliotinio nepriklausomumo stoka negalėjo turėti įtakos jo užduočiai, susijusiai su perleidžiamo turto įgijėjos kandidatūros vertinimu. Be to, Bendrojo Teismo atlikta įgaliotinio nepriklausomumo stokos analizė akivaizdžiai nebuvo susijusi su klausimu, ar *Wendel* atitiko tinkamam įgijėjui nustatytus reikalavimus.

40. Komisija taip pat pažymėjo, kad įgaliotinio užduotis buvo objektyviai įvertinti *Editis* turto įgijėjos, t. y. *Wendel*, kurią pasirinko *Lagardère*, pajėgumą didinti šį turtą ir užtikrinti, kad jis galėtų veiksmingai konkuruoti su *Lagardère*. Neabejotina, kad tam įgaliotinis turėjo išsiaiškinti, ar *Editis* turto įgijėja yra pajėgi apsaugoti *Editis* interesus. Todėl net jeigu dėl sąsajos su *Editis* įgaliotinis, vykdydamas savo užduotį, pernelyg atsižvelgė į *Editis* interesus (tačiau Bendrasis Teismas tokios faktinės aplinkybės nenustatė), pažymėtina, kad jo užduotis ir buvo atsižvelgti į šiuos interesus, kad galėtų įvertinti, ar įgijėja juos gins ateityje. Taigi, šioje byloje nebuvo padaryta įtaka jo užduoties vykdymui, nes, atsižvelgiant į funkciją, susijusią su ataskaitos apie įgijėjos kandidatūrą teikimu, viena iš jo užduočių ir buvo atsižvelgti į *Editis* interesus. Žinoma, ši išvada galėtų būti kitokia, jeigu būtų nustatyta, kad įgaliotinis buvo priklausomas nuo, pavyzdžiui, turto įgijėjos, t. y. *Wendel*.

41. Panašu, kad skundžiamo sprendimo 106 punkte Bendrasis Teismas netiesiogiai atmetė šį argumentą, nes leido suprasti, kad galimas šališkumas *Editis* atžvilgiu būtų galėjęs turėti nepriimtinų pasekmių įgaliotinio neutralumui *Lagardère* atžvilgiu.

42. Manau (kaip ir Komisija), kad taip Bendrasis Teismas abstrakčiai išanalizavo, ar įgaliotinis atitiko nepriklausomumo sąlygą. *Wendel* palankios ataskaitos negalima ginčyti remiantis tuo, kad įgaliotinis buvo pernelyg nusiteikęs prieš *Lagardère*, nes *Lagardère* kaip įgijėją pasirinko *Wendel*, o įgaliotinio ataskaitoje šį įmonė buvo įvertinta palankiai. Be to, Bendrasis Teismas visai nenagrinėjo, koks galėjo būti poveikis *Wendel* palankiai ataskaitai (kurioje buvo nurodyta, kad ši įmonė atitinka tam tikras sąlygas, kad galėtų būti laikoma pajėgia didinti *Editis* turtą). Kitaip tariant, jis nenagrinėjo, ar įgaliotinio nepriklausomumo nuo *Editis* stoka reiškė, kad ataskaitoje pateikta *Wendel* gebėjimo konkuruoti su *Lagardère* analizė nebuvo objektyvi arba patikima.

43. Taigi, akivaizdu, kad skundžiamame sprendime nėra įrodymų, jog tokia galima abejonė dėl įgaliotinio nepriklausomumo būtų galėjusi turėti kokios nors konkrečios įtakos įgaliotinio atliktam *Wendel* kandidatūros įvertinimui.

44. Be to, kaip pabrėžė *Lagardère*, nereikia pamiršti, kad pagal teismų praktiką [26] sprendimas, kurio tam tikri pagrindai yra neteisėti, gali būti panaikintas tik jeigu jis nėra pakankamai pagrįstas remiantis kitais pagrindais. Todėl vien tos aplinkybės, kad įgaliotinio ataskaita turėjo lemiamos įtakos sprendimui dėl įgijėjos patvirtinimo, bet kuriuo atveju nepakako, kad būtų panaikintas ginčijamas sprendimas.

45. Dar daugiau – skundžiamas sprendimas nėra pakankamai motyvuotas, nes jame nepaaiškinta, kaip galima abejonė dėl įgaliotinio nepriklausomumo galėtų turėti kokios nors įtakos *Wendel* vertinimui atsižvelgiant į patvirtinimo kriterijus, nustatytus *Lagardère* įsipareigojimuose.

26 — Žr., be kita ko, 2004 m. spalio 21 d. Sprendimo *KWS Saat prieš VRDT*, C-447/02 P, Rink. p. I-10107, 46–51 punktus ir 2003 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Biret International prieš Tarybą*, C-93/02 P, Rink. p. I-10497, 60 punktą.

46. Galiausiai manau, kad dar vienas svarbus dalykas yra aplinkybė, jog kai ketinama įvykdyti koncentraciją, galutinį sprendimą dėl perleidžiamo turto įgijėjo patvirtinimo visuomet priima Komisija, kuri nesiremia vien įgaliotinio ataskaita, o renka informaciją savo iniciatyva. Šioje byloje taip ir buvo. Įgaliotinis, kuris šioje byloje turėjo pateikti įgijėjos įvertinimą ir nurodyti, ar, jo nuomone, ši įgijėja atitiko įsipareigojimuose nurodytas sąlygas, nepakeičia Komisijos, kuri priima galutinį sprendimą dėl įgijėjos patvirtinimo. Komisija niekaip „nepaveda“ įgaliotiniui priimti šį sprendimą [27].

47. Pažymėtina, kad panašu, jog *Odile Jacob* atsiliepime pati pripažįsta, kad Bendrasis Teismas nenustatė, ar sprendimas dėl įgijėjo patvirtinimo būtų buvęs kitoks. Tačiau *Odile Jacob* iš esmės nurodo, kad visi išdėstyti argumentai yra netinkami, nes Bendrojo Teismo nustatytas neteisėtumas yra susijęs su „esminio sutartinio įsipareigojimo, kuris Komisijos sprendimu tapo privalomas“, pažeidimu, todėl visas sprendimų priėmimo procesas, susijęs su remiantis įsipareigojimais vykdytu perleidimu, automatiškai pasidarė neteisėtas. Jos manymu, nebūtina nurodyti, kaip įgaliotinio neobjektyvumas paveikė nagrinėjamos ataskaitos rengimą, kad buvo suklaidinta Komisija, kai ji sprendė įgijėjos patvirtinimo klausimą, nes šis pažeidimas yra esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimas, kuris pats savaime lemia sprendimo negaliojimą. Siekdama pagrįsti šį argumentą *Odile Jacob* pagal analogiją remiasi Bendrojo Teismo praktika, susijusia su konkursų į valstybės tarnybą atrankos komisijomis, ir Sprendimu *Decoster* [28].

48. Tačiau šioje byloje šiems argumentams pritarti negalima. Iš tiesų tam, kad būtų galima kalbėti apie esminių procedūrinių reikalavimų pažeidimą, reikėtų, kad būtų padarytas labai rimtas pagrindinių ES teisės principų pažeidimas [29]. Tačiau įgaliotinio nepriklausomumo reikalavimas kilo vien iš privačios šalies prisiimto įsipareigojimo, susijusio su tam tikru Komisijos sprendimu. Net kalbant apie įgaliotinio parengtą ataskaitą, pažymėtina, kad pareiga parengti tokią ataskaitą kilo vien iš *Lagardère* ir įgaliotinio sudarytos sutarties. Todėl Komisija teisingai nurodo, kad šis klausimas nėra susijęs su jokiu pagrindiniu teisės principu, įtvirtintu remiantis aukštesnę vietą teisės normų hierarchijoje užimančia teisės norma. Iš tiesų nepriklausomumo nuo *Editis* reikalavimas kyla ne iš neasmeninio ir imperatyvaus pobūdžio bendrosios teisės normos, kuria saugomas viešasis interesas.

49. Be to, kalbant apie tai, kad *Odile Jacob* remiasi teismų praktika, susijusia su konkursų į valstybės tarnybą atrankos komisijomis, pakanka pasakyti, kad ši teismų praktika nėra taikytina šiai bylai, nes įgaliotinio teikiama nuomonė tėra patariamojo pobūdžio, o atrankos komisija, priešingai, pati priima sprendimą. Su Sprendimu *Decoster* [30] susijęs *Odile Jacob* argumentas nekelia abejonių dėl šios išvados. Taip yra ypač dėl to, kad įgaliotinio vaidmuo priimant sprendimus iš esmės skiriasi nuo vaidmens, kurį atlieka institucija, atsakinga už techninių specifikacijų rengimą, jų taikymo priežiūrą ir tipo patvirtinimą, kuri turi būti nepriklausoma nuo prekes ir (arba) paslaugas telekomunikacijų sektoriuje tiekiančių (teikiančių) valstybinių arba privačių įmonių. Iš tiesų byloje *Decoster* nepriklausomumo sąlyga kilo iš Sutarties ir Komisijos direktyvos, o (kaip jau nurodyta 48 punkte) šioje byloje tokia sąlyga kyla vien iš privačios šalies prisiimto įsipareigojimo, susijusio su tam tikru Komisijos sprendimu. Net kalbant apie įgaliotinio parengtą ataskaitą, pažymėtina, kad pareiga parengti tokią ataskaitą kyla vien iš *Lagardère* ir įgaliotinio sudarytos sutarties.

50. Galiausiai reikėtų pridurti, kad ne mažiau svarbu yra tai, jog Bendrasis Teismas klaidingai aiškino ES teisėje įtvirtintą įgaliotinio nepriklausomumo sąvoką. Bendrasis Teismas turėjo vertinti galimą įgaliotinio nepriklausomumo stoką dėl jo sąsajos su *Editis* kiekvienu atveju atskirai, remdamasis konkrečiomis šalių nurodytomis aplinkybėmis. Sutinku su *Lagardère*, kad panašu, jog šioje byloje B.

27 — Žr., pavyzdžiui, 12 išnašoje nurodyto 2001 m. Pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių 58 ir 59 punktus.

28 — 1993 m. spalio 27 d. sprendimo, C-69/91, Rink. p. I-5335, 13, 16 ir 22 punktai. Vien aplinkybė, kad to, jog institucija, atsakinga už specifikacijų rengimą, jų taikymo priežiūrą ir tipo patvirtinimą, neįvykdė nepriklausomumo nuo ūkio subjektų, kurie galėtų turėti naudos iš tokių specifikacijų, sąlygos, kuri buvo nustatyta ES teisės norma (tuo atveju – direktyvoje), pakako, kad tokiai institucijai nebūtų leista rengti tokias ataskaitas, ir nebuvo reikalaujama konkrečiai arba kiekvienu atveju įrodyti galimą „suinteresuotumą“ arba „šališkumą“.

29 — Šiuo klausimu žr. 1999 m. lapkričio 25 d. generalinio advokato N. Fennelly išvadą sujungtose bylose *Komisija prieš Solvay*, C-287/95 P ir C-288/95 P, Rink. p. I-2391.

30 — Nurodytas 28 išnašoje.

suteikti įgaliojimai nekėlė jokios grėsmės įgaliotinio, kuris savo pareigas privalėjo atlikti objektyviai ir skaidriai, funkcijoms. Priešingai, B. įgaliojimai, susiję su jo einamomis įmonės, kuriai priklauso perleidžiamas turtas, valdybos nario (kaip nepriklausomos trečiosios šalies) pareigomis, ir įgaliotinio vykdomos funkcijos anaiptol nekėlė interesų konflikto, o buvo susiję su *Editis* nepriklausomumu, todėl vieni kitus papildė. Bendrojo Teismo nurodyti konfliktai (skundžiamo sprendimo 99 punkte), kurie kilo tarp įgaliotinio ir *Lagardère* (kai įgaliotinis ryžtingai gynė su turtu susijusius interesus) rodo, kad įgaliotinis veikė kaip nepriklausomas asmuo ir įvykdė savo bendrąją užduotį užtikrinti, kad *Lagardère* tinkamai įvykdytų įsipareigojimus.

51. Mane stebina tai, kad Bendrasis Teismas turėtų manyti, jog Komisijos nustatyta nepriklausomumo sąlyga, kuri, Komisijos manymu, remiantis *konkrečių aplinkybių* aiškinimu, šioje byloje [31] buvo įvykdyta, remiantis *abstrakčiu* aiškinimu nebuvo įvykdyta pagal Prancūzijos prekybos kodekso nuostatas. Iš tiesų, nepaisant to, kad 2008 m. Komisijos pranešimas dėl konkurencijos gynimo priemonių nėra taikytinas *ratione temporis*, jame pateiktas išaiškinimas patvirtina ankstesnės Komisijos praktikos, kuri taikoma ir šioje byloje, teisingumą, nes įgaliotinio nepriklausomumas turi būti vertinamas kiekvienu atveju atskirai, atsižvelgiant į konkrečią šalių pateiktą informaciją.

52. Remiantis visais išdėstytais argumentais darytina išvada, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes automatiškai priėjo prie abstrakčios išvados, kad dėl įgaliotinio nepriklausomumo stokos sprendimas dėl įgijėjos patvirtinimo „yra neteisėtas“ (žr. skundžiamo sprendimo 118 punktą). Todėl skundžiamas sprendimas turėtų būti panaikintas.

2. Byla C-553/10 P (antrasis apeliacinio skundo pagrindas) ir byla C-554/10 P (apeliacinio skundo antrojo pagrindo trečia dalis), susijusios su teisės klaida, prieštaringais pagrindais ir faktinių aplinkybių iškraipymu, kai Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad įgaliotinio ataskaita turėjo lemiamos įtakos sprendimui dėl įgijėjos patvirtinimo

53. Remdamasi antruoju apeliacinio skundo pagrindu Komisija teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą ir neteisingai aiškino faktines aplinkybes, kai konstatavo, kad įgaliotinio ataskaita, kuri pagal skundžiamo sprendimo 107 punktą neatitiko nepriklausomumo sąlygos, turėjo lemiamos įtakos sprendimui dėl įgijėjos patvirtinimo. *Lagardère*, remdamasi antruoju apeliacinio skundo pagrindu (trečia dalimi), taip pat teigia, kad Bendrasis Teismas neteisingai aiškino faktines aplinkybes ir skundžiamas sprendimas yra neteisėtas, nes Bendrasis Teismas akivaizdžiai nemotyvavo išvados, kad įgaliotinio ataskaita turėjo tokią lemiamą įtaką sprendimui dėl įgijėjo patvirtinimo.

54. Priešingai, nei teigia *Odile Jacob*, šiais dviem apeliacinių skundų pagrindais nesiekiama, kad būtų iš naujo peržiūrėtas Bendrojo Teismo atliktas faktinių aplinkybių vertinimas. Iš tiesų Komisija pagrįstai nurodo, kad analizuodamas lemiamą įtaką Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes nepripažino, kad sprendimą dėl įgijėjos patvirtinimo iš tikrųjų priėmė Komisija, kuri galėjo susipažinti su visa bylos medžiaga, o ne vien su įgaliotinio ataskaita, ir kad ji turi teisę priimti sprendimą. *Lagardère* taip pat teisingai teigia, kad Bendrasis Teismas klaidingai aiškino faktines aplinkybes ir nemotyvavo tokio aiškinimo. Todėl akivaizdu, kad abu šie pagrindai yra priimtini.

55. Pirmiausia pažymėtina, kad, kaip nurodyta analizuojant pirmąjį Komisijos apeliacinio skundo pagrindą, nors Komisija privalo atsižvelgti į įgaliotinio ataskaitą, įgaliotinio nuomonė teisiniu požiūriu jai nėra privaloma ir ji vis tiek turi atlikti būtiną tyrimą, kad įsitikintų, jog įgijėjas iš tiesų atitinka patvirtinimo kriterijus. Gerosios praktikos gairėse (nurodytos 13 išnašoje, žr. 28 punktą) patvirtinta, kad už priežiūrą atsakingo įgaliotinio ataskaita tėra „vienas veiksnys, kurį turi įvertinti [Komisija]“.

31 — Iš tiesų dabar naujojo 2008 m. Komisijos pranešimo dėl konkurencijos gynimo priemonių, priimtinų pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 802/2004, (OL L 267, 2008, p. 1), 125 punkte aiškiai nurodyta, kad „Komisija nesutinka skirti patikėtiniais asmenų ar institucijų, kurie tuo pat metu yra šalių auditoriai arba jų investiciniai patarėjai perleidžiant verslo dalį. Tačiau patikėtinio ryšiai su šalimis nesukelia jokio interesų konflikto, jeigu tokie ryšiai nekenkia patikėtinio objektyvumui ir nepriklausomumui jam atliekant savo užduotis. Šalys privalo pateikti Komisijai tinkamos informacijos, kad ji galėtų patikrinti, ar patikėtinis atitinka reikalavimus“.

56. Manau, kad Bendrasis Teismas prieštaravo pats sau, kai 109 punkte nurodė, kad sprendimas dėl įgijėjos patvirtinimo buvo grindžiamas tik „be kita ko“, o ne „vien“ įgaliotinio ataskaita, nors padarė išvadą, kad ta pati ataskaita turėjo lemiamą įtaką galutiniam Komisijos sprendimui. Taigi, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į Komisijos ir įgaliotinio pareigų paskirstymą vykdant tokias procedūras. Be to, priešingai, nei teigia *Odile Jacob*, tik Komisija gali spręsti dėl įgijėjo kandidatūros patvirtinimo. Be abejonės, priimdama galutinį sprendimą ji atsižvelgė į įgaliotinio ataskaitoje pateiktą vertinimą, tačiau įgaliotinio nuomonė teisiniu požiūriu Komisijai nėra privaloma ir jeigu ji vietoj įgaliotinio pateikto vertinimo remtųsi savuoju, jai nekiltų jokių teisinių pasekmių.

57. Iš tiesų svarbu pažymėti, kad Komisija tebeprivalo atlikti būtiną tyrimą, savo iniciatyva surinkti informaciją, pasikliaudama savo tarnybomis ir remdamasi prašymais pateikti informacijos. Pavyzdžiui, šioje byloje keli tokie prašymai buvo nusiųsti *Lagardère* ir *Wendel*. Akivaizdu, kad Komisija *nesirėmė* vien įgaliotinio ataskaita. Esu įsitikinęs, kad iš tiesų pagal galiojančią tvarką ji *negalėtų* remtis vien šia ataskaita. Tokia taisyklė buvo taikoma, pavyzdžiui, Sprendime *Microsoft prieš Komisiją* [32], susijusiame su konkurencijos gynimo priemonėmis ir už priežiūrą atsakingo įgaliotinio vaidmeniu konkurencijos byloje, kurioje Bendrasis Teismas teisingai pripažino, kad Komisija „neturi teisės perduoti trečiajai šaliai jai pagal Reglamentą Nr. 17 [33] suteiktų tyrimo ir vykdymo įgaliojimų“.

58. Šioje byloje Komisija Bendrajame Teisme įrodė, kad atliko tyrimą, kuris buvo labai nuodugnus, ir iš tiesų jos bylos medžiagą sudaro keli tūkstančiai puslapių. Šiuo klausimu taip pat nesutinku su *Odile Jacob* argumentu, kad pati Komisija privalo pateikti įrodymų, kurie, jos manymu, tinkamai įrodo, jog ji rėmėsi ne vien įgaliotinio ataskaita, ir kad Komisija jų nepateikė Bendrajame Teisme. Pakanka nurodyti, kad Bendrasis Teismas pats nusprendė netaikyti tyrimo priemonių, kad susipažintų su Komisijos atliktu tyrimu. Nepritaikęs tokių tyrimo priemonių Bendrasis Teismas negalėtų padaryti pagrįstos išvados, ar įgaliotinio ataskaita turėjo lemiamą įtaką.

59. Iš tiesų manau, kad remiantis tam tikrais įgaliotinio ataskaitos ir galutinio Komisijos sprendimo formuluočių panašumais negalima daryti išvados, jog nagrinėjama ataskaita turėjo „lemiamą įtaką“ šiam sprendimui, kaip teigiama skundžiamo sprendimo 110 punkte. Keli pavyzdžiai negali būti laikomi įrodymu – ypač įtakos, kuri laikoma „lemiama“, įrodymu. Kaip šiuo klausimu pažymėjo Komisija, pats teiginys, kad įgaliotinis tam tikras aplinkybes „pabrėžė“ taip pat kaip Komisija (skundžiamo sprendimo 112 punktas) arba kad dviejuose dokumentuose tam tikra aplinkybė „pažymima“ tais pačiais žodžiais (skundžiamo sprendimo 113 punktas), terodo, jog įgaliotinio ataskaitoje tiesiog nurodyti objektyvūs faktai ir aplinkybės, kurias galima patikrinti, ir joje iš esmės nėra subjektyvių vertinimų. Bet kuriuo atveju iš Teisingumo Teismui pateiktų dokumentų atrodytų, kad skundžiamo sprendimo 112, 113, 114 ir 116 punktuose nurodyti klausimai taip pat išdėstyti *Wendel* atsakyme į 2004 m. birželio 11 d. prašymą pateikti informacijos [34], su kuriuo susipažinti vienodai galėjo ir įgaliotinis, ir Komisija. Galiausiai dėl skundžiamo sprendimo 115 punkto pakanka nurodyti, kad panašu, jog sprendimas dėl įgijėjos patvirtinimo ne „iš esmės paremtas [įgaliotinio] ataskaita“ (žr. skundžiamo sprendimo 111 punktą); jame tik taikomas kriterijus, nurodytas *Lagardère* įsipareigojimų 10 punkto c papunktyje.

60. Be to, manau, kad Bendrasis Teismas iškraipė faktines aplinkybes ir jo sprendimas tapo neteisėtas dėl to, kad akivaizdžiai nebuvo nurodyti pagrindai. Iš tiesų Komisija galėjo naudotis ne tik įgaliotinio ataskaita, bet ir kitais informacijos šaltiniais, kaip antai *Lagardère* pateiktas prašymas patvirtinti įgijėją, prie jo pridėtas perleidimo projektas, rašytiniai *Lagardère* ir *Wendel* atsakymai į kelis Komisijos prašymus pateikti informacijos, 2004 m. liepos 2 d. *Sacafi Alpha* ataskaita, parengta *Editis* atstovams, per susitikimą su Komisija *Wendel* pateikta informacija, taip pat pasikeitimas nuomonėmis dėl *Wendel* kandidatūros su *Editis* personalui atstovaujančiomis organizacijomis ir kai kuriais kitais suinteresuotais asmenimis. Kaip jau buvo nurodyta, Bendrasis Teismas tenurodo tam tikrą sprendimo dėl įgijėjos

32 — 2007 m. rugsėjo 17 d. sprendimo, T-201/04, Rink. p. II-3601, 1264 punktas.

33 — 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamentas Nr. 17, Pirmasis reglamentas, įgyvendinantis [EB 81 ir 82] straipsnius [dabar – SESV 101 ir 102 straipsniai] (OL L 13, 1962, p. 204; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 3).

34 — Pridėtas prie Bendrajame Teisme pateikto Komisijos atsiliepimo kaip B3 priedas.

patvirtinimo ir įgaliotinio ataskaitos panašumą, tačiau iš esmės nelygina bylos medžiagoje, kuria Komisija iš tiesų grindė sprendimą dėl įgijėjos patvirtinimo, esančių įrodymų su šio sprendimo turiniu. Sprendime dėl įgijėjos patvirtinimo Komisija iš esmės įvertino *Wendel* kandidatūrą, atsižvelgusi į kriterijus, nurodytus sprendime leisti vykdyti koncentraciją su sąlygomis. Kadangi tame sprendime leisti vykdyti koncentraciją su sąlygomis vartojamos formuluotės, panašios į sprendime dėl įgijėjos patvirtinimo ir įgaliotinio ataskaitoje vartojamas formuluotes ir kadangi sprendimas leisti vykdyti koncentraciją su sąlygomis buvo priimtas anksčiau už įgaliotinio ataskaitą, atlikęs visiškai formalų vertinimą ir remdamasis vartojamų formuluočių panašumu, Bendrasis Teismas padarė neteisingą išvadą.

61. Todėl manau, kad Bendrasis Teismas pernelyg daug dėmesio skyrė įgaliotinio ataskaitai, o tai nėra pagrįsta atsižvelgiant į šios bylos faktines aplinkybes, ir apskritai suklydo vertindamas įgaliotinio vaidmenį tvirtinant įgijėją. Bendrasis Teismas tokio požiūrio laikėsi nepaisydamas to, kad išimtinę kompetenciją patvirtinti įgijėją turi Komisija ir kad iš tiesų pagal susijusias ES teisės nuostatas per įsipareigojimų nustatymo procedūrą net nėra privaloma skirti įgaliotinį[35]. Iš tiesų būna atvejų, kai Komisija priima sprendimą be jokio įgaliotinio įsikišimo ir nesiremdama jo ataskaita.

62. Komisijos sprendimą dėl įgijėjos patvirtinimo, kaip ir bet kurį kitą administracinės arba teisminės institucijos sprendimą, sudaro dalis, susijusi su faktiniu pagrindu, ir kita dalis, susijusi su teisiniu pagrindu. Šioje byloje būtina atskirti šias dvi dalis.

63. Įgaliotinio ataskaita bet kuriuo atveju tėra faktinio pagrindo dalis – tai, be kita ko, aišku atsižvelgiant į aplinkybę, kad įgaliotinis nenurodo teisinių motyvų, kuriais grindžia savo nuomonę ir išvadas, taip pat į aplinkybę, kad Komisija bet kuriuo atveju privalo pati surinkti įrodymų, kad galėtų priimti galutinį sprendimą, – šioje byloje taip ir buvo. Todėl įgaliotinio nepriklausomumą galima vertinti tik atsižvelgiant į tai, kiek jis prisidėjo prie Komisijos sprendimo faktinio pagrindo nustatymo. Jeigu įgaliotinis pateikia teisingas faktines išvadas, kurias galima objektyviai patikrinti, problemų nekyla. Jeigu jis tokių išvadų nepateikia, pavyzdžiui, dėl to, kad iškraipo arba neteisingai aiškina faktines aplinkybes, jam gali stigti nepriklausomumo (iš tiesų panašiai atsitinka ir tais atvejais, kai skiriamas ekspertas, kuris byloje turi pateikti įrodymų). Nepaisant to, Komisijos sprendimo dalis, susijusi su teisiniu pagrindu, yra išimtinė Komisijos prerogatyva ir įgaliotinis jai negali daryti jokios įtakos. Darytina išvada, kad Komisija gali arba pritarti įgaliotinio ataskaitoje nurodytoms faktinėms aplinkybėms, arba jas pakeisti ar papildyti savo išvadomis. Tačiau galutinį teisinį vertinimą visuomet atlieka Komisija: pagal ES teisę tik Komisijai suteikti įgaliojimai atlikti tokį vertinimą byloje (kaip nurodyta 46 punkte, Komisija nesuteikia tokių galių tretiesiems asmenims ir, kaip nurodyta 57 punkte, teismų praktika patvirtina, kad Komisija negalėtų to padaryti, net jeigu norėtų). Priešingu atveju būtų galima pateikti ieškinį ir įgaliotiniui, o apie tai, savaime suprantama, negali būti nė kalbos.

64. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, darytina išvada, kad skundžiamame sprendime išdėstytuose motyvuose yra teisės klaidų, jis yra prieštaringas ir jame klaidingai aiškinamos faktinės aplinkybės, nes Bendrasis Teismas konstatavo, kad įgaliotinio ataskaita turėjo lemiamos įtakos sprendimui dėl įgijėjos patvirtinimo. Todėl skundžiamas sprendimas turėtų būti panaikintas.

35 — Tokia pareiga nebuvo numatyta nei Reglamente Nr. 4064/89, nei 1998 m. kovo 1 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 447/98 dėl pranešimų, terminų ir nagrinėjimų, numatytų Tarybos reglamente (EEB) Nr. 4064/89 (OL L 61, 1998, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 284), nei 2001 m. Komisijos pranešime dėl konkurencijos gynimo priemonių (minėta 12 išnašoje). Dabar 2004 m. balandžio 7 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 802/2004, įgyvendinančiame Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 133, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 88), iš dalies pakeistame Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1033/2008 (OL L 279, 2008, p. 3), numatyta, kad vienas iš įmonių siūlomų įsipareigojimų „gali būti“ patikėtinio skyrimas įmonių lėšomis.

3. Byla C-553/10 P (trečiasis apeliacinio skundo pagrindas) ir byla C-554/10 P (apeliacinio skundo antrojo pagrindo antra dalis)

65. Trečiuoju apeliacinio skundo pagrindu, kurį sudaro dvi dalys, Komisija nurodo, pirma, klaidingą teisės išaiškinimą, kiek tai susiję su ieškovės pirmojoje instancijoje nurodytu pagrindu, susijusiu su sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo galiojimu, ir, antra, pareigos motyvuoti šiuo klausimu pažeidimą. Pateikdama antrąjį apeliacinio skundo pagrindą (antra dalis) *Lagardère* nurodo, kad dėstydamas motyvus Bendrasis Teismas nenurodė, kaip dėl įgaliotinės atstovo ir *Editis* sąsajos galėjo atsirasti įgaliotinio Komisijai pateiktos ataskaitos turinio trūkumų.

66. Kaip aiškiai matyti iš mano šioje išvadoje pateiktos analizės, manau, kad Bendrasis Teismas padarė akivaizdžią teisės klaidą, kai panaikino sprendimą dėl įgijėjos patvirtinimo, remdamasis vien išvada dėl įgaliotinio nepriklausomumo stokos ir neįvertinęs, ar Komisijos sprendimo rezultatas (*Wendel* kandidatūros įsigyti turtą patvirtinimas) būtų buvęs kitoks, jeigu įgaliotinis būtų buvęs nepriklausomas.

67. Odile Jacob atsikirsdama iš esmės teigia, kad įgaliotinio nepriklausomumo stoka nėra paprastas pažeidimas, kuris negali turėti įtakos sprendimo teisėtumui. Manau, kad šis argumentas nėra pagrįstas ir kad Bendrasis Teismas nesilaikė nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos [36], pagal kurią dėl pažeidimo, kuriuo nėra pažeisti esminiai procedūriniai reikalavimai [37], nenaikinamas visas sprendimas arba jo dalis, nebent būtų nustatyta, kad jeigu nebūtų buvęs padarytas toks pažeidimas, sprendimo turinys galėjo būti kitoks.

68. Visų pirma, minėtame sprendime Teisingumo Teismas konstatavo, kad „remiantis EB 231 straipsnio pirma pastraipa [dabar – SESV 264 straipsnis] ir EB 224 straipsnio šešta pastraipa [dabar – SESV 254 straipsnis], jei ieškinys yra pagrįstas, [Bendrasis Teismas] ginčijamą aktą paskelbia negaliojančiu. <...> Šiuo atveju visų pirma reikia konstatuoti, kad vien dėl to, jog [Bendrasis Teismas] ieškinyje dėl panaikinimo ieškovės pateiktą pagrindą pripažįsta pagrįstu, jis negali automatiškai panaikinti viso skundžiamo sprendimo. Iš tikrųjų viso akto panaikinimas negali būti pagrįstas, jei akivaizdžiai matyti, kad minėtu pagrindu, susijusiu tik su konkrečiu ginčijamo akto aspektu, galima pagrįsti tik panaikinimą iš dalies“ (103 ir 104 punktai).

69. Pakanka nurodyti, kad Bendrasis Teismas visiškai automatiškai padarė lakonišką išvadą, jog dėl nagrinėjamo pažeidimo sprendimas dėl įgijėjos patvirtinimo galėjo tapti neteisėtas. Bendrasis Teismas tokią išvadą padarė iš tiesų neįvertinęs, pirma, ar Komisijos sprendimas buvo grindžiamas pagrindais, nesusijusiais su įgaliotinio ataskaitoje pateiktomis išvadomis, ir, antra, ar iš Komisijai pateiktų įrodymų, kurie buvo jos turimos bylos medžiagos dalis, nebuvo galima padaryti išvados, jog *Wendel* bet kuriuo atveju atitiko nustatytas sąlygas, kad Komisija ją patvirtintų.

70. Iš tiesų pagal 2004 m. sausio 7 d. sprendimo II priede išdėstytų įsipareigojimų 14 punktą Komisija turėjo patvirtinti įgijėją, jeigu jis atitiko šių įsipareigojimų 10 punkte nurodytas sąlygas. Todėl toks vertinimas yra objektyvus, ir Komisijos užduotis yra ne išrinkti tinkamiausią įgijėją, o tiesiog patikrinti, ar pranešimą teikiančios šalies siūlomas įgijėjas atitinka nustatytas sąlygas. Manau, kad šiuo klausimu daug pasako aplinkybė, jog po to, kai buvo paskelbtas skundžiamas sprendimas, Komisija pradėjo procedūrą iš naujo, vėl parengė bylos medžiagą, kad galėtų priimti sprendimą, naujoje procedūroje dalyvavo abi šalys ir naujas visiškai nuo *Editis* nepriklausomas įgaliotinis, ir Komisija kaip turto įgijėją vėl patvirtino *Wendel*, o ne *Odile Jacob*. Taigi, net nesant pažeidimo padaryta tokia pati išvada: *Wendel* atitinka ir atitiko patvirtinimo sąlygas.

36 — Šiuo klausimu žr. 2008 m. gruodžio 11 d. Sprendimą *Komisija prieš Département du Loiret*, C-295/07 P, Rink. p. I-9363.

37 — Kaip nurodyta šios išvados 48 punkte, priešingai, nei teigia *Odile Jacob*, šioje byloje tokie reikalavimai tikrai nebuvo pažeisti.

71. Tinkamo požiūrio pavyzdys pateiktas ankstesniame Bendrojo Teismo sprendime. Kalbėdamas apie koncentracijų kontrolės sritį, visų pirma apie bylą nagrinėjusį pareigūną, Bendrasis Teismas vienoje byloje nurodė, kad ieškovė negalėjo įvardyti nė vienos nagrinėjamo sprendimo nuostatos, kurią tariamai pažeidė bylą nagrinėjęs pareigūnas arba kuria vadovaudamasis jis, žinodamas, kad turi taikyti tą sprendimą, *būtų išdėstęs kitokią poziciją* [38]. Be to, galima sakyti, kad už patį teisių į gynybą pažeidimą tam tikroje byloje (pavyzdžiui, jeigu Komisija nepateikia dokumentų) nebūtų galima taikyti sankcijų ir pirmiausia reikėtų išnagrinėti konkrečius dokumentus. Dar daugiau, pažymėtina, kad egzistuoja teismų praktiką, kurioje aiškiai nurodyta, kad ieškovas neturi teisės reikalauti panaikinti sprendimą, jeigu jį panaikinus vėl būtų priimtas iš esmės tapatus sprendimas [39]. Galiausiai Bendrasis Teismas taip pat yra konstatavęs, kad teisės klaida, kurią vertinimo komisija padarė dėl pareiškėjo kandidatūros, nebuvo tokia, kad pati savaime keltų abejonių dėl komisijos sprendimų, ir nurodęs, kad „pareiškėjas neturi teisės reikalauti panaikinti sprendimą, jeigu jau yra tikras, kad ir vėl būtų patvirtintas“ [40].

72. Šioje Byloje Bendrasis Teismas nenurodė, kokią įtaką tariama įgaliotinio nepriklausomumo stoka turėjo Komisijos atliktam *Wendel* kandidatūros įsigyti perleidžiamą turtą teisiniam vertinimui.

73. Sutinku su Komisija, kad skundžiamame sprendime nėra jokių užuominų, kuriomis remiantis būtų galima daryti išvadą, kad jeigu nebūtų buvęs padarytas šiame sprendime nustatytas pažeidimas, sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo turinys galėjo būti kitoks. Iš tiesų Bendrasis Teismas nenustatė jokių įgaliotinio atlikto įgijėjos vertinimo klaidų arba netikslumų, 109 punkte pripažino, kad šis vertinimas tik „be kita ko“ buvo grindžiamas įgaliotinio ataskaita, ir nenustatė, kad tariama nepriklausomumo stoka galėjo turėti kokios nors įtakos šiai ataskaitai.

74. Kalbėdama apie šio apeliacinio skundo pagrindo antrą dalį, susijusią su pareigos motyvuoti pažeidimu, *Odile Jacob* teigia, kad nebūtina nustatyti, ar Bendrasis Teismas turėjo nagrinėti klausimą, ar sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo turinys būtų buvęs kitoks, jeigu įgaliotinis būtų buvęs nepriklausomas, ir kad dėl to Bendrasis Teismas savo sprendime nurodė pakankamai motyvų.

75. Manau, kad šiam argumentui pritarti negalima. Iš tiesų, nepaisant keliuose ankstesniuose punktuose cituojamos labai aiškios ir gausios teismų praktikos ir šiuo klausimu Bendrajame Teisme Komisijos (atsiliepimo 49–55 punktai ir tripliko 35 punktas), *Wendel* (įstojimo į bylą paaiškinimo 24 punktas) ir *Lagardère* (įstojimo į bylą paaiškinimo 19 punktas) išdėstytų argumentų, taip pat žodžiu išsakytų argumentų, pažymėtina, kad Bendrasis Teismas nesistengė paaiškinti išvados, kad dėl įgaliotinės atstovo ir *Editis* sąsajos sprendimas dėl įgijėjos patvirtinimo „yra neteisėtas“ (skundžiamo sprendimo 118 punktas), teisinio pagrindo ir motyvų.

76. Galiausiai pažymėtina, kad Bendrasis Teismas padarė dar vieną klaidą, kai neįvertino visų Komisijos pirmojoje instancijoje išdėstytų argumentų [41] dėl visų ieškovės nurodytų ieškinio pagrindų. Tai visų pirma pasakytina apie argumentus, susijusius su tuo, kad iš visų Komisijos turimų įrodymų (o ne vien iš įgaliotinio ataskaitos) buvo matyti, jog *Wendel* atitiko sprendime leisti vykdyti koncentraciją su sąlygomis numatytas sąlygas.

77. Remiantis išdėstytais argumentais, darytina išvada, kad Bendrasis Teismas pažeidė ir pareigą motyvuoti. Todėl skundžiamas sprendimas turėtų būti panaikintas.

38 — 24 išnašoje nurodyto Sprendimo *General Electric prieš Komisiją* 722 punktas.

39 — Šiuo klausimu žr. 1983 m. liepos 6 d. Sprendimo *Geist prieš Komisiją*, 117/81, Rink. p. 2191, 7 punktą; 1992 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Díaz García prieš Parlamentą*, T-43/90, Rink. p. II-2619, 54 punktą; 2000 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Orthmann prieš Komisiją*, T-261/97, Rink.VT p. I-A-181 ir II-829, 33 ir 35 punktus ir 2003 m. gruodžio 3 d. Sprendimo *Audi prieš VRDT*, T-16/02, Rink. p. II-5167, 97 ir 98 punktus.

40 — Šiuo klausimu žr. 2002 m. kovo 13 d. Sprendimo *Martínez Alarcón prieš Komisiją*, T-357/00, T-361/00, T-363/00 ir T-364/00, Rink. VT p. I-A-37 ir II-161, 91–93 punktus.

41 — Žr. 2007 m. spalio 25 d. Sprendimo *Komninou ir kt. prieš Komisiją*, C-167/06 P, Rink. p. I-141, 22 punktą.

IV – **Skundžiamo sprendimo panaikinimo pasekmės**

78. Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmos pastraipos antrą sakinį Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimo panaikinimo atveju gali pats priimti galutinį sprendimą, jeigu toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Mano nuomone, šiuo atveju Teisingumo Teismas turėtų priimti galutinį sprendimą byloje. Be to, tai pateisinama atsižvelgiant į teismo proceso trukmę šioje byloje. Atsižvelgdamas į visus išdėstytus argumentus Teisingumo Teismas turėtų atmesti visus *Odile Jacob* Bendrajame Teisme nurodytus ieškinio dėl sprendimo dėl įgijėjos patvirtinimo pagrindus ir atmesti *Odile Jacob* pirmojoje instancijoje pareikštą ieškinį.

V – **Bylinėjimosi išlaidos**

79. Pagal Procedūros reglamento 122 straipsnio pirmą pastraipą, jeigu apeliacinis skundas yra pagrįstas ir pats Teisingumo Teismas priima galutinį sprendimą byloje, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį kartu su 118 straipsniu pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija ir *Lagardère* prašė priteisti iš *Odile Jacob* tiek bylinėjimosi apeliacinėje instancijoje, tiek bylinėjimosi pirmojoje instancijoje išlaidas ir kadangi nebuvo patenkinti abiejose instancijose pareikšti *Odile Jacob* reikalavimai, ji turi padengti bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas.

VI – **Išvada**

80. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui:

— panaikinti 2010 m. rugsėjo 13 d. Bendrojo Teismo (šeštoji kolegija) sprendimą *Éditions Jacob prieš Komisiją*, T-452/04, kiek juo panaikintas 2004 m. liepos 30 d. Komisijos sprendimas D(2004) 203365 patvirtinti *Wendel Investissement* kaip turto, perleidžiamo pagal 2004 m. sausio 7 d. Komisijos sprendimą 2004/422/EB pripažinti koncentraciją suderinama su bendrąja rinka ir EEE susitarimo veikimu, įgijėją (byla COMP/M.2978 – *Lagardère/Natexis/VUP*),

— atmesti *Éditions Odile Jacob* Europos Sąjungos Bendrajame Teisme pareikštą ieškinį,

— nurodyti *Éditions Odile Jacob* padengti savo ir Komisijos bei *Lagardère* bylinėjimosi abiejose instancijose išlaidas,

— nurodyti *Wendel Investissement* padengti savo bylinėjimosi išlaidas.